

DIPLOMATICA

Manuel Mundó

PROGRAMA

A partir del concepte, l'objecte i el mètode diplomàtic es traça la història dels seus estudis i se'n comenta la bibliografia essencial. Es passa a l'estudi del document i es tracta de la classificació dels tipus; s'expliquen l'origen personal del document i el procés genètic i confecció de l'acta. S'estudia l'aperició i funcions del notariat i de les cancelleries (especialment a la península ibèrica). S'examinen la matèria, la forma, l'escriptura i la transmissió documental (origen, còpies, falsificacions; registres, protocols, cartularis). Es fa l'anàlisi interna de les actes (esquema i parts del document: protocol, text, escatocel). La Sigil·lografia i la Cronologia són tractades especialment. De la llengua i de l'estil se'n fan breus anàlisis. S'estudia la diplomàtica especial dels diversos regnes i regions històriques de la península ibèrica i de la cancelleria pontificia. S'expliquen els mètodes de transcripció, descripció i catalogació de documents, així com també llur conservació (arxivística; restauració). El mètode d'estudi combinarà la teoria amb la pràctica constant de transcripció de facsímils i de tan en tan, de documents originals a algun arxiu important. Els exercicis consistiran en anàlisis del contingut i de l'estil, amb comentari de les parts del document, en especial de les fórmules de datació i sistemes de còmput cronològic. L'avaluació serà constat i es farà damunt dels exercicis escrits periòdicament proposats, per tal que, sense examen final, es pugui valorar el profit aconseguit per cada alumne durant el curs.

BIBLIOGRAFIA essencial

Floriano Cumbreño, A.C.: Curso general de Paleografía y Paleografía y Diplomática española (con un apéndice de Diplomática Pontificia), Oviedo, 2 vols., 1946.

Giry, A.: Manuel de Diplomatique, Paris 1894, 2 ed. 1925.

Breslau, H.: Handbuch der Urkundenlehre für Deutschland und Italien, I, Leipzig 1899 (2 ed. 1912-1931; 3 ed. 1958), lám. Berlín 1960 (per

H. Schulze).

Sarrablo Aguascalas, F.: Naciones de Diplomática, Madrid 1941.

Godard, A. de: Manuel de Diplomatique et pontificale, I, Diplomatique generale, Paris 1929, II, L'acte privé, Paris 1948; lám. I-XVII, 1949; XVIII-XXXIV, 1952.

Tessier, G.: la Diplomatique, (Que sais-je? n.º 536), Paris 1966.

Paoli, C.- Bascone, G.: Diplomatica, Firenze 1949.

Paleografía y Diplomática, preparada por un equipo docente... bajo la dirección de T. Marín Martínez y J.M. Ruiz Asencio. Universidad Nacional de Educación a distancia, Unidades didácticas, 5-6, Madrid 1977-19

Tessier, G.: Diplomatique royale française, Paris 1962.

Battelli, G.: Diplomatica generale e pontificia, Roma 1967-68 (ad uso privato).

Rabikauskas, P.: Diplomatica generalis, Roma 1971.

Facsímils: Arribas Arranz, F.: Paleografía documental hispánica, 2 vol. Valladolid 1965.

Mateu Ibars, J.: Paleografía de la Andalucía Oriental, 2 vols., Granada 1973-1977.

Bouard, A. de: Album Manuel de diplomatique française et pontificale, Paris 1929-1952, 2 vols.

Denifle, H.- Palmieri, G.: Specimina palaeographica registorum romanorum Pontificum ab Innocentio III ad Urbanum V, Romae 1888.

Galabert, F.- Lassalle, C.: Album de paléographie et de diplomatique. Facsimilés phototypiques de documents relatifs à l'histoire du Midi de la France..., Toulouse-Paris 1912-1913.

Battelli, G.: Acta pontificum, (Exempla scripturarum, III), Roma 1965.

Katterhuch, H.- Silva Tarouca, C.: Epistolae et instrumenta saeculi XI, Roma-Vaticano 1936.

Lauer, Ph.- Sumanan, Ch.: Les diplomes originaux des mérovingiens, Paris 1960.

Lot, F.- Lauer, Ph.- Tessier, G.: Diplomate carolinorum, 2 vols. Toulouso-Paris 1936.

